

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 13556
Tarih : 09.07.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.09/07/2021

Av. Abdullah Koc
HDP Ağrı Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 12 Temmuz 2021	Esas No: 2/3743

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR İŞK.LİD.

09 Temmuz 2021

Numara

TBMM
GENEL EVRAK

09 Temmuz 2021

No:

841824

EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Devlet yükseköğretim kurumları tarafından yükseköğretim hizmeti karşılığı olarak birinci öğretimde öğrenci katkı payı; ikinci öğretim ve uzaktan öğretimde öğrenim ücreti; yaz okulunda ise öğretim ücreti adı altında bir bedel tahsil edilmektedir. Öğrenci katkı payı, öğrenim ücreti ile öğretim ücretine ilişkin kanun hükümlerinin, söz konusu mali yükümlülüklerin süresinde ödenmemesi durumunda takip ve tahsilinin kanunilik ilkesine uygunluğu hem bu tutarları ödemekle yükümlü olanlar hem de tahsil ile görevli idareler açısından önem arz etmektedir.

Gerçek mahiyeti itibarıyla, vergi, resim ya da harç olarak nitelendirilemeyen, yükseköğretim hizmeti karşılığı alınan öğrenci katkı payı, öğrenim ücreti ve öğretim ücretlerinin; vergi benzeri mali yükümlülüklerle ilişkin doktrindeki tanımlar ile yargı içtihatları dikkate alındığında kamu hizmeti karşılığında bir kamu kurumuna ödenmeleri, genel bütçeye gelir kaydedilmemeleri, vergi kanunları dışında bir kanunla düzenlenmiş olmaları, tek taraflı kamu iradesiyle salınmaları ve ödenmelerinin zorunlu olması nedenleriyle vergi benzeri mali yükümlülük olarak nitelendirilmeleri mümkündür. Vergi benzeri mali yükümlülük niteliğindeki öğrenci katkı payı, öğrenim ücreti ve öğretim ücretlerinin anayasal kanunilik ilkesine uygun olarak düzenlenmeleri şarttır. Öğrenci katkı payı, öğrenim ücreti ve öğretim ücretleri vergi benzeri mali yükümlülük olarak değil de bir başka mali yükümlülük şeklinde, örneğin harç olarak nitelendirilmiş olsalar da anayasal kanunilik ilkesine uygun düzenlenmiş olma zorunluluğu bakımından sonuç değişmeyecektir. Kanunilik ilkesi uyarınca bir yükümlün; mükellef, matrah, oran, yükümü doğuran olay, tarh, tahakkuk, uygulanacak yaptırımlar gibi temel öğelerinin kanunla düzenlenmesi gerektiği gibi konumuzu oluşturan takip ve tahsil usulleri ile tahsil zamanaşımının da kanunla düzenlenmesi gereklidir. Bu itibarla öğrenci katkı payı, öğrenim ücreti ve öğretim ücretlerini düzenleyen mevcut hükümlerin, takip ve tahsile ilişkin uygulanacak kanununun hangi kanun olduğu başta olmak üzere takip ve tahsile ilişkin bazı eksiklikler taşıması nedeniyle kanunilik ilkesine tam anlamıyla uygun olduklarını söylemek güçtür. Yükseköğretim hizmeti karşılığında devlet yükseköğrenim kurumları tarafından alınan öğrenci katkı payı, öğrenim ücreti ve öğretim ücretine ilişkin düzenlemelerde takip ve tahsil aşamalarına ilişkin mevcut bir takım eksiklik ve belirsizlikler bu ödemeleri yapmakla yükümlü olan kişilere yeterli hukuki güven sağlanamamasına yol açmaktadır. Söz konusu eksiklikler yükümlülere hukuki güven sağlanamamasının yanı sıra bu ödemelerin yapıldığı devlet üniversitelerinin de kararlılık içinde herkese eşit biçimde işlem yapmasını güçleştirmekte, uygulamada tereddüt, duraksama ve ihtilafların yaşanmasına ayrıca uygulama birliğinin sağlanamamasına sebebiyet verdiği görülmektedir. Bu vesileyle eğitim hizmetinin üniversite kademelerinde alınan öğrenci katkı payı, öğrenim ücreti vb. bütün giderlerin Devlet tarafından karşılanması ve üniversite eğitiminin bütünüyle eşit ve parasız olması elzemdir.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46'ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (b) (c), (ç), (g), (ğ), (h), (ı), (i), (j) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

“a. Yükseköğretim kurumlarında, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri, yükseköğretim programlarının özellikleri göz önüne alınarak Yükseköğretim Kurulunca hesaplanır. Öğrencilerin her bir dönem için birinci öğretimde öğrenci katkı payı, ikinci öğretim ve uzaktan öğretimde ise öğrenim ücreti ve ders materyal ücreti olarak ödemesi öngörülen bedeller Devlet tarafından karşılanır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.